

1. mødedag, fredag den 17. september 2004, kl. 11:00

Dagsordenens punkt 1

Mødets åbning.

(Landstingets Aldersformand)

Mødeleder: Jonathan Motzfeldt, Landstingets Aldersformand, Siumut.

Jonathan Motzfeldt, Landstingets Aldersformand, Siumut.

Landstingets Efterårssamling 2004 er hermed åbnet.

Det glæder mig at byde Landstingets medlemmer velkommen på vegne af Landstingets Formandskab. Ligeledes bydes Rigsombudsmanden og Landstingets Ombudsmand velkommen til Landstingets møder frem til den 28. oktober 2004, der ifølge vores dagsorden afslutter denne samling.

Tidligere Landstingsmedlem Jensine Berthelsen har den 13. september i år indsendt begæring om at udtræder af Landstinget. Formandsskabet har imødekommet denne begæring den 13. september 2004 fra hvilken dato Jensine Berthelsen er udtrådt af Landstinget. I den forbindelse indtræder Godmand Rasmussen som Landstingsmedlem.

Landstingsmedlem Marie Fleischer, Demokraterne er bevilliget orlov fra den 17. september til og med den 18. oktober 2004, da hun er til FN's Generalforsamling i New York, og Andreas Dalager indkaldt som suppleant.

Udvalget til Valgs Prøvelse har godkendt de to suppleaners valgbarhed. Det indstilles hermed, at Landstinget godkender de to suppleaners indtræden i Landstingets arbejde. Det er hermed godkendt. Suppleanterne bedes indtage Deres pladser i salen. Også I bedes velkommen.

Det kan herefter konstateres, at Landstingets i sin nuværende sammensætning er fuldt beslutningsdygtigt.

Behandlingen af dagsordenen for denne samling vil ske i forbindelse med de ændringer der måtte blive nødvendigt under samlingens forløb. Den fremlagte dagsorden tager højde for samtlige henvendelser til formandskabet på grundlag af de tidligere udsendte forslag.

Vi kan nu gå til behandling af dagsordenspunkt 5, det er valg for Landstinget samt af første, anden, tredje og fjerde næstformænd for Landstinget.

1. mødedag, onsdag den 17. september 2004 kl. 11:03

Dagsordenens punkt 5

Valg af formand for Landstinget samt valg af første, anden, tredje og fjerde næstformænd til Landstinget.

(Landstingets Aldersformand, Siumut)

Mødeleder: Jonathan Motzfeldt, Landstingets Aldersformand, Siumut.

Jonathan Motzfeldt, Landstingets Aldersformand, Siumut..

Vi er nu nået til dagsordenspunkt 5 Valg af formand for Landstinget. I henhold til forretningsordenen for Grønlands Landsting § 3 stk. 1 og 2 er det et krav at man skal være medlem af Landstinget for at kunne vælges som Landstingets formand, samt at der opnås mere af halvdelen af stemmerne fra de tilstedeværende medlemmer.

Jeg skal bede om forslag til posten som Landstingets Formand.

Uanset at der eventuelt kun opstilles 1 kandidat vil der blive afholdt afstemning. Partierne meddeler efter størrelse, hvem de opstiller som formandskandidat.

Først Siumut.

Ole Dorph, Siumuts ordfører.

Kære Jonathan Motzfeldt. Du har været det ældste medlem af Landstinget og på vegne af Siumut-gruppen siger vi tak for den velkomst, og det er meget glædeligt, at man får en sådan varm

velkomst, og når man så kommer til byen Nuuk, og en agtet velkomst til os udefra, det vil jeg også godt sige tak for.

Herfra både fra langs og kort sted kommer vi her for at arbejde for samfundet. Og vi ser frem til arbejdet. Og de medarbejder vi skal arbejde med, dem ser vi også frem til at skulle arbejde med, og de andre partier og Kandidatforbundet, som vi også skal arbejde med her i salen.

Her med hensyn til Landstinget, så skal vi have valgt en Landstingsformand, som den midlertidige formand har sagt,, at hvis man skal være Landstingsformand, så skal man arbejde for hele Landstinget, og vi er overbevidst om, at den nuværende Landstingsformand indtil nu har denne kompetence, og det er så Hr. Jonathan Motzfeldt, og derfor på vegne af Siumut gruppen, så indstiller vi at Jonathan Motzfeldt bliver genvalgt til Landstingsformand, og vi indstiller at han bliver godkendt.

Og med denne indstilling, så ønsker vi, at vi hermed kan få en beslutningsdygtig formand. Tak.

Jonathan Motzfeldt, Landstingets aldersformand, Siumut..

Den næste er Agathe Fontain, Inuit Ataqatigiit.

Agathe Fontain, Inuit Ataqatigiits ordfører.

På vegne af Inuit Ataqatigiit og den velkomst vi fik til Landstinget, den siger vi også tak til. Og de ærede landstingsmedlemmer, som vi skal samarbejde, så ser vi frem til samarbejdet, fordi vi sal have et godt samarbejde omkring de meget vigtige opgaver.

Med hensyn til indstilling om Landstingets Formand, så skal vi meddele, at vi godkender den, og vi skal også meddele, at i forbindelse med vores tidligere valg at Landstingsformand, så skal vi udtale, at vi fra Inuit Ataqatigiit mener, at hvervet som Landstingsformand er meget vigtigt, og med hensyn til de allerede faldne bemærkninger, så skal vedkommende arbejde fuldt for hele Landstinget, og derfor ønsker vi, at Landstingsformanden ikke skal have noget andet erhverv end at være Landstingsformand.

Jonathan Motzfeldt, Landstingets aldersformand, Siumut..

Den næste er Finn Karlsen, Atassut.

Finn Karlsen, Atassuts ordfører.

Vi også fra Atassut siger også tak for den velkomst vi fik. Med hensyn til Landstingets Formandskab og den opfordring fra Siumut, at den nuværende Landstingsformand, den går vi også ind for fra Atassut, og vil stemme for den.

Jonathan Motzfeldt, Landstingets aldersformand, Siumut.

Den næste er Per Berthelsen, Demokraterne.

Per Berthelsen, Demokraternes ordfører.

Tak. Fra Demokraterne side, skal vi med hensyn til det første, først sige tak for den velkomst vi fik, og efterfølgende skal vi meddele, at med hensyn til indstilling som Landstingets Formand, og som vi tidligere helhjertet har støttet og har stemt for, det er nemlig Jonathan Motzfeldt, at vi fra Demokraterne går ind for, at han bliver Landstingsformand.

Og fra Demokraternes side, så skal jeg gøre opmærksom på, at vi fra vores side med hensyn til Landstingets Formand, at han med hensyn til udvalgte udvalgsposter, at han i henhold til sit hverv som Landstingsformand, at hvis det ikke går i karambolage med dem, at han selv i henhold til sin samvittighed kan vælge at blive medlem i udvalget. Den mulighed vil vi gerne lade stå åben fra vores side, fordi vi finder det vigtigt, at personer der har meget gode kvalifikationer, og som er egnede også kan deltage i andre opgaver.

Men vi skal lige gøre opmærksom på, at man bliver vurderet, at deltagelse i sådanne nogle udvalg, ikke spænder ben for hvervet som Landstingsformand.

Jonathan Motzfeldt, Landstingets Aldersformand, Siumut.

Den næste er Anthon Frederiksen, Kandidatforbundet.

Anthon Frederiksen, Kandidatforbundets ordfører.

Ærede nuværende Formand, ærede landstingsmedlemmer, på vegne af Kandidatforbundet vil jeg også sige hjertelig tak for den velkomst jeg fik, og jeg ser også frem til, at genoptage samarbejdet.

Og i henhold til det jeg kan høre, så bliver der udvist vilje til samarbejde, det vil jeg gerne tage vel imod. Og indtil nu med hensyn til den indstillede Landstingsmedlem Jonathan Motzfeldt, og jeg har overhovedet ikke noget til hinder for fra min side, at han fortsætter erhvervet som Landstingsformand.

Og i den forbindelse skal jeg lige udtale, at jeg mener, at det er hensigtsmæssigt, at Landstingets Formand, at han også med hensyn til, som et eksempel, at han også i Vestnordisk Råd, deltager som repræsentant for Grønland, at det er hensigtsmæssigt og i den henseende, så vil jeg ikke sætte spørgsmålstegn ved dette erhverv, fra min side.

Jonathan Motzfeldt, Landstingets aldersformand, Siumut.

Og selvom der ikke er fremsat flere forslag, så bliver det indstillet, at Jonathan Motzfeldt bliver Landstingsformand, og det skal vi have en afstemning om, hvem der kan gå ind for at Jonathan Motzfeldt bliver valgt som Landstingsformand.

31.

Det er samtlige tilstedeværende landstingsmedlemmer, som hermed har godkendt det.

Og nu er det første, anden, tredje og fjerde næstformand, vi skal have afstemning om. og jeg vil gerne anmode om, at partierne fremkommer med deres indstilling, og de i samarbejde kan komme med nogle indstillinger. Det er således også en mulighed.

Det er i henhold til bestemmelsen § 3 stk. 4 skal samtlige medlemmer af formandskabet have personlige suppleanter, hvorfor jeg også skal bede om, at de bliver meddelt, hvem der vælges som personlig suppleant for den tiltrædende formand.

Først Siumut, Ole Dorph, Siumut.

Ole Dorph, Siumuts ordfører.

Tak. Landstingsformand. Tillykke med dit genvalg, og vi ser frem til at have et samarbejde med dig. Fra Siumut si de, vil vi gerne indstille, at Doris Jakobsen bliver valgt som næstformand med Enos Lyberth som suppleant. Fra Siumut Doris Jakobsen og Enos Lyberth som suppleant.

Jonathan Motzfeldt, Landstingets aldersformand, Siumut..

Og den næste bliver Inuit Ataqatigiits Agathe Fontain.

Agathe Fontain, Inuit Ataqatigiits ordfører.

Og vi siger også tillykke til den nye formand, og vi vil gerne have Aqqaluk Lyngé som formand, og Agathe Fontain som suppleant.

Jonathan Motzfeldt, Landstingets aldersformand, Siumut..

Og det blev foreslået fra IA, at det blev Aqqaluk Lyngé med Agathe Fontain som suppleant. Og den næste er Finn Karlsen fra Atassut.

Finn Karlsen, Atassuts ordfører.

Jeg skal sige tillykke med den genvalgte Landstingsformand. Fra Atassut skal vi indstille at Finn Karlsen bliver medlem i Landstingets Formandskab og Jakob Sivertsen som suppleant.

Jonathan Motzfeldt, Landstingets aldersformand, Siumut..

Og den næste er Andreas Dalager fra Demokraterne.

Andreas Dalager, Demokraterne.

Fra Demokraterne indstiller vi som medlem af Landstingets Formandskab Per Berthelsen med Astrid Fleischer Rex som suppleant

Jonathan Motzfeldt, Landstingets aldersformand, Siumut..

Hvis der ikke er nogen andre, der har nogle bemærkninger, så skal vi have en afstemning om de foreslåede personer.

Og man har så valgt formanden for Landstingets formandskab, og det er så Jonathan Motzfeldt, der blev valgt af samtlige, og det blev meddelt fra Siumut, at det bliver Isak Davidsen, som skal være personlig suppleant for Jonathan Motzfeldt, og at det bliver Doris Jakobsen, Siumut med Enos Lyberth også Siumut som suppleant.

Og så blev det nævnt, at Finn Karlsen fra Atassut og Jakob Sivertsen som suppleant også fra Atassut. Og fra Demokraterne, så er det Per Berthelsen med Astrid Fleischer Rex også fra Demokraterne som suppleant. Og endelig fra Inuit Ataqatigiit, så er det Aqqaluk Lyngø med Agathe Fountain som suppleant. Det er de indstillede.

Vi skal have en afstemning, for at få dem godkendt, og dem der går ind for dem bedes rejse sig.

31.

Det er samtlige tilstedeværende i Landstinget, der går ind for disse indstillede personer og deres suppleanter, at de bliver godkendt, og hermed er deres rækkefølge således: Den første næstformand bliver Finn Karlsen, og som den anden næstformand Aqqaluk Lyngø, og den tredje næstformand Doris Jakobsen og den fjerde næstformand Per Berthelsen.

Og hermed er vi også igennem dette dagsordenspunkt.

Jeg vil ikke undlade, at med hensyn til genvalg fra samtlige landstingsmedlemmer til mit valg som formand, at jeg vil sige tusind tak. Det er meget meget glædeligt for mig, at samtlige landstingsmedlemmer tillid til mig har genvalgt mig som Landstingets formand.

Og dette med hensyn til at jeg kan udvise tillid og man har tiltro til, at jeg kan udføre mit arbejde, og de4r skal ikke herske nogen tvivl om, at jeg skal have et samarbejde med samtlige landstingsmedlemmer, og som Landstingsformand, så skal jeg fortsætte mit vigtige hverv. Og at jeg skal have et samarbejde med samtlige partier, at man overholder et omhyggeligt landsting og ærefuldt landstingsarbejde samt at man fuldfører dagsordenspunkterne, og at man sørge for det, det vil jeg også arbejde for.

Jeg vil heller ikke undlade, at med hensyn til det Formandskab, som jeg på nuværende tidspunkt har haft samarbejde med, at sende en tak til dem, det har været et godt samarbejde, og det er så Per Rosing Petersen som nu vil overtage andre tungere udvalgsarbejder, og hans indstilling om at udtræde fra Formandskabet går jeg ind for. Og jeg vil også rette en tak, for det flerårige samarbejde vi har haft.

Og dermed kan vi fortsætte vores opgaver. Og endelig fra Atassut formanden Augusta Salling, siger jeg også tak til, at i de år, hvor hun har haft samarbejde, at hun i landstingets Formandskab omhyggeligt har arbejdet, og har kommet med gode forslag.

Og det nye landstingsmedlem Finn Karlsen som indtræder Formandskabet ser jeg frem til, og vil gerne have et godt samarbejde med dem.

Og jeg vil også godt byde det nye Formandskab velkommen. Vi har allerede haft et samarbejde med nogle andre, Aqqaluk Lyng og Per Berthelsen, dem har vi et godt kendskab til i det hidtidige samarbejde, og den nye fra Siumut, vores kvinde, Doris Jakobsen, ser vi også frem til, at kunne have et samarbejde med, og byder hinanden velkommen, fordi jeg er også helt sikker på, at vi kan have et godt samarbejde.

Mange tak.

Og dermed kan vi gå over til næste dagsordenspunkt, og det er åbningstale, det er punkt 1. Og jeg vil gerne bede Landsstyreformanden om, at fremlægge sin åbningstale.

1. mødedag, fredag den 17. september 2004 kl. 11:15

Dagsordenens punkt 1

Mødets åbning.

(Landsstyreformanden)

Mødeleder: Jonathan Motzfeldt, Landstingsformand, Siumut.

Hans Enoksen, Landsstyreformand, Siumut.

Tak. Ærede medlemmer af Landstinget.

Velkommen til Landstingets efterårssamling 2004. På denne samling skal vi træffe mange beslutninger, der får langt rækkende konsekvenser for hele landets fremtid. Det er mit ønske, at vi får et udbytterigt møde.

I år fejrede vi alle, både børn, unge og gamle, med stor glæde hjemmestyrets 25 års jubilæum. Vi vil gerne takke for denne store deltagelse under forberedelserne og under selve afholdelsen af jubilæet, der blev arrangeret for alle her i landet. Festlighederne gav genlyd langt ud over landets grænser. Det blev en begivenhed, der fik en stor og positiv effekt for vort land, og derfor er det på sin plads at takke alle borgere for Jeres deltagelse.

Det er glædeligt at flere og flere borgere udviser interesse for, hvordan vi kan opbygge et bedre og velfungerende samfund. Det kan vi glæde os over, for selvom vi til hverdag står overfor store udfordringer, giver befolkningens vilje til at deltage i udviklingen af samfundet os en styrke. Det er denne styrke, vi skal gøre brug af for at opbygge et stærkt samfund.

Vi er i Landsstyret både glade og taknemmelige for den energi befolkningen bruger til frivilligt arbejde. Der er også grund til at være stolte over de positive resultater den ældre generation har skabt. Vi voksne bør følge de ældres gode eksempel, og give deres erfaringer videre til vore børn og unge. Vi bør være taknemmelige overfor den ældre generation, og vi bør værdsætte den arv, vi har fået af de ældre.

Mine kære medborgere. Hvis vi skal udvikle vort elskede land må vi kræve mere af os selv! I stedet for at vente på at andre tager et initiativ, så lad os alle deltage i at opbygge vort dejlige land, så det bliver et godt sted at leve for vore efterkommere. I stedet for at fokusere på andres fejl, så lad os skabe et samfund ud fra vore egne præmisser.

Hvis vi opmuntrer hinanden, vil det gavne os alle. Og vi vil kun skade os selv, hvis vi udviser ligegyldighed overfor andre. Ligegyldigheden er blevet mere fremherskende de senere år. Uanset om vi er ældre, voksne, unge eller børn bør vi respektere og opmuntre hinanden i vor færd gennem livet. Kun på denne måde kan vi skabe trygge hjem. Hvis vi ønsker at blive respekteret af andre, så bør vi selv respektere vore omgivelser. Vi bør bestræbe os på at være mere positivt stemt overfor hinanden. Hvis vi ikke ønsker at opleve bagtalelse, høre skældsord og møde vrede blikke, hvorfor udviser vi så selv en sådan adfærd? Lad os alle deltage og tage et medansvar, for vor fremtid kan ikke kun udformes af politikerne alene.

Vi plejer at sige at børnene og de unge er vort lands fremtid. Hvorfor skulle vi lære dem som vi kalder vort lands fremtid dårlige vaner? Lad os alle hjælpe og støtte hinanden i bestræbelserne på at fremelske en positiv adfærd overfor vore børn og unge. Lad os sammen vise dem, at der findes et anderledes og mere positivt liv.

Landsstyret har de sidste par år bestræbt sig på at arbejde ud fra vort lands forudsætninger, og dette arbejde kører godt. Medlemmerne af Landsstyret har gennem de sidste par måneder besøgt en række byer for at informere om de nye tiltag. Jeg vil gerne på hele Landsstyrets vegne takke for den varme og respektfulde modtagelse, vi har modtaget de mange steder vi har besøgt. Denne varme nærhed giver os politikere stor styrke og vilje i vort videre arbejde.

Et selv bærende samfund

Den største udfordring vi står overfor i dag er at udvikle vort land til et mere selv bærende samfund. Sådan kan vi skabe et solidt fundament for selvstyre og på sigt et selvstændigt land. Vi vil tage udgangspunkt i Selvstyrekommissionens anbefalinger, som Landstinget har tilsluttet sig.

Selvstyrekommissionen har formuleret en strategi, som bygger på tre grundlæggende forudsætninger:

- Erhvervslivet skal være i positiv vækst
- Alle borgere skal bidrage til samfundsøkonomien
- Den offentlige sektor skal reorganiseres, så udgifterne passer til samfundets økonomiske formåen.

Landstinget har ud fra Selvstyrekommissionens anbefalinger pålagt Landsstyret at udarbejde en økonomisk strategiplan, en handlingsplan for erhvervsudvikling, en plan for omlægning og reduktion af den offentlige sektor og en plan for hvordan borgernes uddannelsesnivea kan højnes. Det er derfor naturligt, at jeg på vegne af landsstyrekoalitionen tager udgangspunkt i disse anbefalinger i min åbningstale.

Udviklingen af et selv bærende samfund indebærer forandringer af samfundets strukturer. Forandringer, som nogen vil bifalde, og andre vil modsætte sig.

Landsstyrekoalitionen er valgt til at lede landet. Derfor er vi meget lydhøre overfor de ønsker og den kritik, som borgerne fremkommer med. Men samtidig er politisk lederskab også at træffe beslutninger, der måske kan forekomme ubehagelige her og nu, fordi de er bedst for hele samfundet på langt sigt.

Debatten om ensprisreformen og finansloven tager vi, når vi kommer til det punkt på dagsordenen her i Landstinget, men allerede nu vil jeg forklare, hvorfor Landsstyret har valgt at foreslå et begrænset underskud på finansloven i 2005.

Vi lever i en tid hvor det er nødvendigt med omlægning af økonomien, og der er ikke udsigt til stigende indtægter foreløbig. Bloktilskuddet fra den danske stat ligger fast, og skatteindtægterne er stagneret på grund af de lave priser på rejer. I slutningen af 90-erne var der opgangstider, og der lagde vi penge til side. Det kan vi drage nytte af nu, hvor vi med de penge, vi har lagt til side, kan medvirke til at sætte gang i den økonomiske udvikling.

Uddannelse

Et af de mest centrale elementer i arbejdet mod et mere selv bærende samfund er styrkelsen af uddannelsesområdet. En veluddannet ungdom er forudsætningen for, at samfundet kan udvikle sig i fremtiden.

Landsstyrets fokus på uddannelse kan aflæses direkte i vores forslag til finanslov for 2005. Det eneste område, der tilføres væsentligt flere midler er uddannelsesområdet, der i 2005 får 25 mio. kr. mere end tidligere. Dette beløb vokser over de næste år til et trecifret millionbeløb. Vi har i Landsstyret måttet foretage en politisk prioritering, der går ud på at beskære tilskuddene til erhvervsudviklingen og infrastrukturen for at få råd til mere uddannelse.

Det er Landsstyrets målsætning, at to ud af tre i en ungdomsårgang skal have en kompetencegivende uddannelse. Denne målsætning stiller i første række krav til folkeskolen, som vi har lagt mange kræfter i at udvikle og styrke igennem de seneste år. Det er folkeskolens opgave at forberede eleverne til at kunne gå videre i uddannelsessystemet. Men ansvaret er ikke kun skolens. Alle, som har den daglige kontakt med børn, har et ansvar. Forældre, bedsteforældre, børneinstitutioner, folkeskoler og alle uddannelsesinstitutioner skal hver især gøre deres, for at gøre vore børn parate til at tage en kompetencegivende uddannelse. Men erhvervslivet, hjemmestyret, kommunerne og medierne har også et medansvar i denne vigtige sag.

Vi har undersøgt hvorfor så mange unge afbryder deres uddannelse, og det har vist sig, at de unge typisk holder op på grund af manglende tryghed, afsavn og dårlige sprogkunderskaber. Disse meldinger er vi nødt til at forholde os til.

Lad mig understrege at en tryk opvækst er en menneskeret – og er samtidig forudsætningen for at kunne koncentrere sig om at lære matematik, sprog og alle de andre fag, der er så vigtige for vores fremtid.

Forskning

På forskningsområdet vil Landsstyret følge op på den netop underskrevne aftale med National Science Foundation. Aftalen er en rammeaftale, så det er vigtigt, at grønlandske forskningsinstitutioner i samarbejde med amerikanske og danske institutioner udformer projekter, som kan udfylde rammerne.

Landsstyret følger bestræbelserne på at etablere et European Polar Consortium. Landsstyret er især interesseret i at deltage i arbejdet omkring etablering af arktiske uddannelsesprogrammer og mobilitet for ældre studerende og yngre forskere.

Landsstyret fortsætter arbejdet med en ny forskningspolitisk redegørelse. Det har vist sig, at en større og større del af forskningen i Grønland udføres af grønlandske forskningsinstitutioner. Den vigtigste opgave er nu at skabe en dialog mellem hjemmestyrets direktorater og de grønlandske forskningsinstitutioner.

Et velfungerende arbejdsmarked

Det er Landsstyrets mål at grønlandsk arbejdskraft i fremtiden skal kunne konkurrere med de krav om produktivitet, effektivitet og faglig kompetence, som vi står overfor i en globaliseret verden.

Det kræver imidlertid en række initiativer, så antallet af voksne, der er i arbejde, stiger væsentligt: Flere unge skal som allerede nævnt ikke blot påbegynde men også gennemføre en kompetencegivende uddannelse. Det faglige niveau på de grundlæggende uddannelser, overbygningsuddannelserne og de videregående uddannelser skal sikres en høj kvalitet og målrettes erhvervslivets behov. Samtidig er vi nødt til at organisere os, så de ledige og de grupper af borgere, som står i fare for at blive ledige, får en reel mulighed for at komme ind på arbejdsmarkedet og blive der.

Igen skal jeg understrege, at det er et fælles ansvar, vi har. Det er vigtigt, at den enkelte borger tager ansvar for sit eget liv, og at den enkelte virksomhed tager et ansvar for at uddanne sine medarbejdere. Men det er det offentliges opgave at skabe rammerne i samarbejde med arbejdsmarkedet.

Derfor har Landsstyret bedt administrationen koordinere indsatsen på uddannelser og erhverv med arbejdsmarkedets parter og kommunerne. Fra årsskiftet 2005 vil der være oprettet centre for vejledning og erhvervsintroduktion i mange kommuner. Dette initiativ skal hjælpe de unge bedre til at vælge den uddannelse, der passer til dem. Samtidig ser vi på, hvordan vi kan dygtiggøre de borgere, der i dag ikke har et arbejde, fordi de ikke har haft mulighed for at gennemføre en uddannelse.

Vi i Landsstyret har med glæde konstateret, at der er blevet større fokus på det fysiske og det psykiske arbejdsmiljø. Det er Landsstyrets håb, at dette kan medvirke til, at vore arbejdspladser bliver bedre at være på. Det skal være trygt at gå på arbejde.

Uden erhvervsudvikling – ingen velfærdsudvikling

Landsstyret har med udgangspunkt i Selvstyrekommissionens betænkning og fællesudvalgets rapport iværksat et program for uddannelse og erhvervsudvikling. Vi er nødt til at skabe en målrettet erhvervsudvikling, så vi får mere for de samme penge og kan støtte nye initiativer. Hjemmestyret opretter sammen med erhvervsudviklingselskaberne en portal på Internettet, hvor iværksættere kan finde viden om, hvordan man bedst løser mange af de problemer, der kan være forbundet med at oprette en virksomhed. Jeg vil ikke gå i detaljer her, da disse initiativer bliver beskrevet i en tryksag om hjemmestyrets erhvervsfremmeindsats.

Landsstyret planlægger etableringen af et selskab med blandt andet deltagelse af SULISA A/S, så vi kan få udbytte af de bioteknologiske opdagelser, der kan gøres med baggrund i vor helt enestående natur. Samarbejdet forventes at sikre både en andel i en kommerciel udnyttelse af den grønlandske biodiversitet, og en forankring af viden i Grønland.

Skal der gang i erhvervsudviklingen, skal der både investeres i relevant viden og tilvejebringes midler til at udvikle lovende projekter. Begge dele er centrale elementer i den nye erhvervsfremmestruktur.

I Landsstyret ser vi med glæde på den gode udvikling, som turismeerhvervet er inde i. Denne udvikling skal fortsætte, og derfor arbejder Landsstyret også for at etablere muligheder for turisme i Nationalparken i Nordøstgrønland. En turisme, som kan skabe job og indtægter i Ittoqqortoormiit. Det er også oplagt at videreudvikle turismen i Ilulissat med afsæt i at Ilulissat Isfjord, der nu er optaget på UNESCO's verdensarvsliste. Det er netop den slags projekter der giver os grund til optimisme for hele landets udvikling.

Fødevarer og landbrug

Landsstyret fremlægger en redegørelse om fødevarerpolitik på denne samling. Vejen mod et mere selv bærende samfund kræver, at vi udnytter mulighederne for at producere gode og sunde råvarer. Det er også vigtigt at udbrede viden om sund kost og motion. Én af forudsætningerne for god læring og dermed for at opnå en uddannelse er som tidligere nævnt tryghed i familien. Men sund kost er lige så vigtig. Derfor bør vi drøfte her i tinget hvordan vi også i folkeskolen kan sikre at alle børn får god nærende kost. Endelig er det nødvendigt at arbejde for en eksport af grønlandske fødevarer til Danmark og en aftale med EU.

Der er i 2004 gennemført betydelige forbedringer for fåreholderne. Dette vil blive fulgt op i den kommende tid af et oplæg til en ny landbrugspolitik, der skal udformes i dialog med erhvervet, og gerne resultere i en forøgelse af produktion og afsætning.

Naturen og de levende ressourcer

I Landsstyret har vi prioriteret udviklingen af en sammenhængende fiskeripolitik, så vi ikke fremover tager beslutninger fra sag til sag. Vi støtter derfor Fiskerirådets forslag om, at der nedsættes en fiskerikommission, der skal komme med input til Landsstyrets strukturpolitik for fiskeriet. En klar fiskeripolitik kræver imidlertid, at vi har vidensgrundlaget i orden. Derfor får

Landsstyret nu udarbejdet en fiskeriøkonomisk model, der kan vise, hvad ændringer af fiskeripolitikken betyder for økonomien i hele samfundet.

Fiskeriets struktur har afgørende betydning for Grønlands muligheder for at opnå økonomisk selvårenhed. Dette understreger nødvendigheden af at tilvejebringe et kvalificeret grundlag for overvejelser om, hvordan vi indretter fremtidens fiskeripolitik, så vi - på et biologisk bæredygtigt grundlag - sikrer optimal samfundsnytte af vore ressourcer.

Omkring fiskeriet efter hellefisk står vi foran de samme udfordringer, som vi engang havde i fiskeriet efter rejer. I dag har mange flere fiskere fået tildelt licens til fiskeri efter hellefisk, og det er alt for mange i forhold til den ressource, der fiskes på. Hvis fiskeriet efter hellefisk skal koncentreres på færre hænder for at sikre at fiskeriet er bæredygtigt, både hvad angår ressourcen og økonomien, er vi samtidig nødt til at finde alternative indtægtskilder for dem, der ikke længere kan fiske.

Samme tænkning er vi nødt til at bruge, når vi vurderer fangererhvervet. Landsstyrets målsætning om at udnytte de grønlandske råvarer bedre, forudsætter at der bliver fanget nok råvarer, så de udover indhandling og brætsalg kan benyttes i køkkenerne på institutioner, i hoteller og restauranter rundt om i landet.

En effektivisering af fiskeriet efter hellefisk, fangererhvervets fremtid og kvotering af fugle, hvidhvaler, isbjørne og hvalrosser alle noget, der indsnævrer mulighederne for at leve godt af fangst og fiskeri. Her er det, at turismen kommer ind. Alle de turister, der gerne vil opleve vores fantastiske land, dem er der en fremtid i. Det nye erhverv, outfittering, hvor fangere og fiskere kan skabe sig en god indtægt på at servicere turister, er en oplagt mulighed, som vi bør udvikle mere.

En arbejdsgruppe ser nu på, hvordan man kan organisere etableringen af en fisker- og fangeruddannelse, og på en sådan uddannelse vil det være oplagt at undervise i, hvordan outfitteropgaver kan give gode indtægter sideløbende med fiskeriet og fangsten.

Miljøet – Et fælles ansvar

Vort land er enormt, og det ville være en meget bekostelig sag at skulle sikre, at fangsten foregår på en forsvarlig måde gennem kontrol. Det er hverken praktisk eller økonomisk muligt at lave en jagt- og fiskeribetjentordning, der effektivt dækker hele kysten. Derfor er hver enkelt af os nødt til at opføre os som vores egen jagt- og fiskeribetjent. Når vi for eksempel fisker ørreder, bør vi kun fange det antal, som vi selv kan spise. Hvem har glæde af, at gode råvarer bliver smidt ud, når en ny sæson starter? Selv om vi lever i et moderne samfund, bør vi ikke glemme den respekt for fangstdyrene, og for naturen, som er en del af kulturarven fra vore forfædre.

Vi må også selv påtage os ansvaret for at holde naturen ren. Det arktiske miljø er sårbart, og affald nedbrydes langsomt. Efterlader vi affald i naturen, belaster vi miljøet. Samtidig ødelægger vi mulighederne for en uspoleret naturoplevelse – både for os selv og andre. Dermed ødelægger vi også grundlaget for at udvikle vores turisme og markedsføre Grønland som et af verdens reneste, mest uberørte og mest storslåede naturområder.

Den gode dialog, der er opstået i kølvandet af Tulugaq, bør vi holde fast i, og sammen værne om vore levende ressourcer og vor natur.

Olie og mineraler

Olie og gas aktiviteterne har været støt stigende de senere år. De store mængder af nye seismiske data har givet os et langt bedre billede af muligheden for at finde olie og gas i havet ud for Vestgrønland. Den omfattende aktivitet skyldes dels den olieudbudsrunde, vi gennemfører ud for Vestgrønland i år, dels at olieselskabet EnCana har gennemført en omfattende efterforskning efter olie på den tilladelse selskabet fik i 2002.

Landsstyret har haft en god dialog med en række store internationale olieselskaber op til udbudsrunderen, der slutter den 1. oktober i år, og vi afventer med spænding resultatet af denne proces.

Nalunaq guldminen har i 2004 udskibet den første guldmalm fra Kirkespirdalen i Sydgrønland, og minen blev som bekendt officielt indviet i august måned i år. Det næste projekt kan blive udvinding

af olivin i Fiskefjord ved Atammik, og i Landsstyret glæder vi os over den mærkbare interesse, der er for mineralerne. Der er i dag 30 aktive tilladelser til efterforskning efter mineraler, hvilket er en stor stigning i forhold til tidligere.

Vi mærker også en stor folkelig interesse for mineralerne fra alle de stenprøver, vi modtager gennem projektet Ujarassiorit. Førstepremien blev i 2003 givet til et fund i Sydgrønland, som var så interessant, at et mineselskab har søgt om en ny efterforskningstilladelse i dette område.

Eksport af is og vand er også et område med et spændende udviklingspotentiale, og der er på finanslovsforslaget afsat midler til opfølgning på landsstyrets is og vandstrategi, som landstinget tilsluttede sig under forårssamlingen i år efter vores is- og vandkonference i 2003.

På olieområdet er alle de selskaber, som får en tilladelse til efterforskning og udnyttelse forpligtet til at inddrage Råstofdirektoratet og Nuna Oil i deres arbejde, og uddannelse og overførsel af viden er en del af alle aftalerne. Olie og mineselskaberne er også forpligtede til at benytte lokal arbejdskraft i det omfang vi er konkurrencedygtige.

Derfor er det glædeligt, at der tilbydes en række forskellige uddannelser for folk, der gerne vil arbejde indenfor mineindustrien. Det er væsentligt for Landsstyret, at udnyttelsen af vore råstoffer bidrager til en mere selv bærende økonomi i form af penge, viden og uddannelse.

Energi og vand

De stigende energipriser har forbedret de økonomiske forudsætninger for udnyttelsen af alternative og bæredygtige energikilder. Dette er ikke kun en fordel for miljøet, men kan også mindske Grønlands afhængighed af olie. Hidtil har især udnyttelsen af vandkraft været økonomisk interessant. Et vandkraftværk i Tasiilaq vil blive taget i drift i 2005, og vandkraftværket i Qorlortorsuaq forventes i drift 2007. Landsstyret undersøger også andre muligheder for udnyttelse af vandkraft.

Der kan være et stort potentiale i udnyttelse af brint som energikilde. De nyligt indgåede aftaler med USA om henholdsvis økonomisk/teknisk samarbejde og miljøsamarbejde kan tænkes at udgøre et egnet grundlag for en nærmere undersøgelse af mulighederne for brint-udnyttelse i Grønland. Det samme gør sig gældende for så vidt angår det vestnordiske samarbejde, hvor Grønland vil kunne drage fordel af Islands erfaringer på området.

Det offentlige og kommunerne

I hjemmestyret har vi rettet et specielt fokus på at effektivisere og udvikle vores organisation, så befolkningen fremover får et større udbytte af de midler, vi har til rådighed. Vi har derfor samlet organisationsudvikling, kurser og efteruddannelse i projektsekretariatet Sukaq i Landsstyrets Sekretariat. En styrkelse af denne indsats vil kunne medvirke til, at hjemmestyret fremover i langt højere grad kan gennemføre målrettet kompetenceudvikling for det hjemmehørende personale.

I Landsstyrets samarbejdsaftale lagde vi grundstenen til en ny kommunalreform, og Landsstyret har en meget god dialog med KANUKOKA om, hvordan vi kan effektivisere hele den offentlige administration. I december 2003 nedsatte vi sammen et udvalg, der skal se på, hvordan vi bedst fordeler opgaverne mellem hjemmestyret og kommunerne.

Strukturudvalget har afleveret sine første anbefalinger Landsstyret. Den vigtigste opgave er at finde en struktur, så opgaverne kan løses bedst og billigst. Modellen skal samtidig sikre nærdemokratiet og en god service for borgerne uanset bosted.

Udvalget anbefaler, at hjemmestyret som udgangspunkt kun skal udarbejde de love, der danner rammen om arbejdet i kommunerne og føre tilsyn. En forudsætning for, at vi kan overdrage alle disse opgaver, er at der dannes større administrative enheder, der kan stimulere gode faglige miljøer, sikre kompetenceudvikling og fastholde de ansatte i længere tid. En god udnyttelse af informationsteknologi skal understøtte denne proces. Udvalget har valgt at inddrage kommunerne og borgerne i arbejdet, og derfor holder udvalget sine møder rundt om i landet. Vi har i Landsstyret ser frem til at modtage udvalgets endelige anbefalinger.

Indenfor skatteområdet er vi gået i gang med at skabe de love, der skal forenkle og skabe større fleksibilitet. På denne samling fremlægger Landsstyret et forslag til ændring af landstingsloven om indkomstskat, så kommunerne får mulighed for at samarbejde med andre kommuner og/eller skattedirektoratet. Det er Landsstyrets klare opfattelse at kommunerne bør udnytte disse muligheder, fordi det kan skabe en faglig dybde, effektivitet og styrke i administrationen. Den nye ordning kan betyde en samlet besparelse på 15 mio. kr., afhængigt af hvor bredt samarbejdet kommer til at blive.

Boliger og infrastruktur

Også indenfor trafikområdet er vi nødt til at sikre, at vi får mere for pengene. I dag er det muligt både at sejle og flyve hele året rundt, næsten uanset hvor i landet man bor, og uanset hvor stort passagergrundlaget er. Det nuværende trafiksystem er kostbart for samfundet, og vi skal tilpasse trafikken, så vi bruger ressourcerne bedre.

Det er vigtigt, at vi på trafikområdet får truffet nogle fremadrettede beslutninger, som giver en positiv gevinst for hele samfundet. Vi bliver nødt til at indse, at morgendagens trafikstruktur skal være anderledes. Lader vi stå til og udskyder en beslutning, hindrer vi udviklingen mod en mere selv bærende økonomi. Vi skal ikke alene holdes ansvarlige for det, vi gør, men også for det, vi ikke gør. Vi er også nødt til at vælge, hvor trafikknudepunktet skal være.

Der er behov for en prioritering af, i hvilken rækkefølge forholdene i systemet skal undersøges og udvikles. En konstruktiv dialog om de overordnede trafikstrukturer, det er hvad vores samfund har brug for.

Landsstyret har siden år 2001 arbejdet med reformer indenfor boligområdet, så der kan gives tilskud til dem der virkelig har behov.

Det er blevet lettere at investere i egen bolig. Man kan benytte sig af den såkaldte 10-40-50-ordning, eller man kan slå sig sammen med andre og bygge andelsboliger. På andre lokaliteter er

der mulighed for at bygge selvbyggerhuse. Nu er rammerne der, og det er så op til borgerne, kommunerne og anlægsbranchen at fylde rammerne ud.

Indenfor anlægsbranchen er uddannelse også et nøgleord. Vi har simpelthen brug for flere veluddannede håndværkere. Landsstyret er gået i dialog med branchen for at undersøge, hvordan der kan oprettes flere praktikpladser.

Landsstyret ser gerne, at håndværksmestrene går sammen økonomisk og regionalt. Gennem et samarbejde på tværs af fag- og kommunegrænser vil byggebranchen kunne styrkes. I Landsstyret vil vi så samtidig gøre vores for at sikre et langsigtet fast niveau for anlægsopgaverne i regionerne.

Dette er vigtigt, fordi det giver byggebranchen mulighed for at tilpasse sig. Samtidig skal Landsstyret yde sit bidrag gennem en bedre planlægning af anlægsopgaverne. Der er nu udarbejdet sektorplaner for anlægsopgaver inden for familie og sundhed. Sektorplanen for folkeskolen er ved at blive ajourført, og vil blive fremlagt under denne samling i forbindelse med behandlingen af finansloven. Der er hermed skabt et fornuftigt grundlag for det videre arbejde.

Også på anlægsområdet er der brug for prioriteringer. Der er ikke penge til at klare alle opgaver. Sidste år vedtog Landstinget at folkeskolerne, boliger, forsyning har første prioritet. Landsstyret er enig i denne prioritering, men det betyder samtidig, at der ikke bliver råd til nye tiltag inden for andre områder som byggemodning og udbygning af infrastrukturen foreløbig.

Familiernes levevilkår

Det er Landsstyrets mål at skabe bedre levevilkår for familierne. Denne klare målsætning arbejder vi hårdt for at realisere. Det skal ikke være nogen hemmelighed, at familieområdet har været under pres, fordi vi har måttet gennemføre en grundig gennemgang af vores administration. Vi har nu fået et samlet overblik over de midler, som vi bruger på det sociale område, og har prioriteret de kommende års indsatsområder og udviklet redskaber, så vi kan sikre en høj kvalitet i den service, som borgerne og kommunerne har krav på.

Dette arbejde er nu tilendebragt, og vi har igangsat konkrete initiativer, herunder en visionær sektorplan med penge til renovering eller nybygning af nødvendige institutioner i de kommende år. Og vi har igangsat arbejdet hen imod, at få skabt en samlet politik med familiens hverdag i centrum.

Det første initiativ, nemlig Familieåret 2004, er sat i gang. Med fokus på familiernes levevilkår vil sætte fokus på følgende opgaver:

De borgere, der har behov for det, skal sikres en rettidig og nødvendig hjælp gennem en tværgående indsats. Et sikkerhedsnet skal sikre en tidlig indsats, uanset hvor man er i livet, om man er ung eller gammel. En indsats med fokus på råd og vejledning, og som kan sætte ind med nødvendig hjælp, hvis der er behov for det. Vi vil sikre alle familier forbedrede muligheder både før og efter fødsel, vi skal have lavet en rød tråd i de tilbud vi giver igennem børnenes opvækst, så de og deres forældre oplever et trygt og samlet forløb igennem børnenes barndom og ungdom.

Indenfor familieområdet skal vi effektivisere og udnytte de midler, som vi har til rådighed, på en bedre måde. Og vi er nødt til at sikre på at opgaverne løses, der hvor den løses bedst: Nemlig tæt på familierne. Det kræver samtidig at vi fra centralt hold har kapacitet og faglig kompetence til at hjælpe kommunerne med rådgivning og vejledning.

Vi står overfor mange store opgaver. Det er vigtigt for os, at borgerne oplever, at de får en hurtig og grundig hjælp på et højt fagligt niveau. Løsningerne skal hele vejen rundt om problemerne. Løsninger, skal findes i tæt og åben dialog med den pågældende. Her er samarbejdet med kommunerne af afgørende betydning.

Når vi tildeler hjælpemidler og økonomisk hjælp til de borgere, der har behov for det, er det vigtigt at de midler, som vi har til rådighed, fordeles med udgangspunkt i den enkelte familie eller enkeltpersons konkrete levevilkår ud fra dennes behov. Kun derigennem sikrer vi udjævning af familiernes økonomiske vilkår og dermed familiernes levevilkår.

På denne Landstingssamling bliver der omdelt en redegørelse om handicapområdet. Den bliver basis for det videre arbejde hen mod en politik på området med udgangspunkt i, at den handicappede har ret til at være anderledes, og ret til at have nogle særlige behov. For de vidtgående

handicappede skal det gælde, at man har ret til et liv med udgangspunkt i egne behov, ønsker og krav. Endelig skal løsningerne ske på den handicappedes egne betingelser, og med respekt for den enkelte.

Sundhed og sundhedsvæsen

Indenfor sundhedsvæsenet oplever vi et stigende antal sygdomme, der skyldes borgernes livsstil. Samtidig lever vi længere og har flere aldersrelaterede sygdomme. Uønskede graviditeter, rygning og alkohol er fortsat store problemer. Flere og flere bliver overvægtige, og mange får diabetes og hjerte- og karsygdomme. Vi ved at disse sygdomme, risikofaktorer og tilstande vil belaste sundhedsvæsenet nu og i fremtiden, hvis der ikke gøres noget.

I de kommende år vil vi sætte øget fokus på forebyggelse gennem et folkesundhedsprogram. Folkesundhedsprogrammet skal indeholde en række udvalgte mål for perioden 2006-2012, og har til formål at øge fokus på befolkningens medansvar for egen sundhed. Arbejdet med udformning af et program har taget sin begyndelse i administrationen, og skal senere involvere befolkningen gennem dialogmøder lokalt.

Landsstyremedlemmet har inviteret patientforeningerne til møde i nærmeste fremtid, med henblik på at undersøge mulighederne for at styrke de eksisterende patientforeninger. Samtidig har vi forstærket det forebyggende arbejde imod selvmord og indenfor tandplejen.

Udgifterne til behandling stiger hele tiden. Vi er derfor nødt til at blive ved med at udvikle organisationen, så vi får mest muligt for pengene. Derfor pågår der løbende et arbejde i administrationen, der ser på mulighederne for at hjemtage behandlinger fra Danmark til Dronning Ingrid's Hospital. Der ses på mulighederne for at omlægge sundhedsdistrikterne, så lægebetjening, pleje af syge og forebyggelse sikres gennem et bredt uddannet personale. Mulighederne for at sikre billigere patientrejser og indkøbsaftaler på varer og medicin undersøges også.

Indenfor sundhed er det vigtigt at uddanne så mange som muligt, så vi kan besætte stillinger med folk herfra. Det er kostbart for samfundet at skulle hente ansatte udefra. Derfor satses der i de kommende år på at uddanne så mange som muligt indenfor sundhedssektoren. Specielt fokuseres der på at uddanne de ufaglærte, personale til tandpleje og plejepersonalet. Samtidig arbejdes der på

at sikre nyuddannede grønlandske læger en karriere i sundhedsvæsenet. Det er med glæde at Landsstyret konstaterer, at der satses bredt på uddannelser indenfor sundhed sområdet.

Internationalt samarbejde

Vi har i Landsstyret intensiveret arbejdet for en mere selvstændig udenrigspolitik. Det er nødvendigt, fordi vi lever i en globaliseret verden, hvor mange af de opgaver, der skal løses herhjemme, også har en international dimension. Formelt giver hjemmestyreløven af 1979 os en stærkt begrænset adgang til at varetage vores udenrigspolitiske interesser. Såvel den internationale udvikling som udviklingen i Grønland bevirker, at denne ordning ikke i dag kan betragtes som tidssvarende. Statsministeren gav i 2002 tilsagn om at ville arbejde for tilvejebringelse af en ordning for Grønland og Færøerne, så vi også formelt kan varetage den internationale dimension af opgaveløsningen. Noget vi reelt har gjort gennem mange år. Der forventes fremsat et lovforslag om dette i det kommende folketingsår. Denne lov vil kunne give et godt udgangspunkt for drøftelserne om øget udenrigspolitisk handlefrihed i Fælleskommissionen for Selvstyre.

Vi har i Igaliko i sommer, gennem de nye aftaler med Danmark og USA, fået skabt grundlaget for et nyt og tidssvarende samarbejde omkring den amerikanske base. Den første aftale er en aftale om modernisering af Forsvarsaftalen af 1951, den anden er en erklæring om økonomisk/teknisk samarbejde, og endelig den tredje er en erklæring om miljøsamarbejde i Grønland. Indgåelsen af disse 3 aftaler har været en forudsætning for, at Grønland og Danmark har kunnet sige ja til den amerikanske anmodning om at opgradere Thule-radaren. Arbejdet med at udmønte aftalerne i et konkret samarbejde er nu påbegyndt.

EU har ændret praksis overfor en række tredjelande, som EU har fiskeriaftaler med. Fiskeriaftalen omfatter derfor nu dels en godtgørelse af værdien af fiskerirettighederne, og dels en økonomisk støtte, der forudsætter udvikling af en bestemt sektor. I Landsstyret har vi valgt, at den sektor, der skal udarbejdes en udviklingsplan for, er fiskerisektoren.

Landsstyret fortsætter med at arbejde for at udvikle forholdet til EU gennem en partnerskabsaftale, som udover de nuværende elementer i OLT-ordningen også skal dække områder af fælles interesser, som for eksempel uddannelse, arbejdsmarked, råstofsektoren, turisme og kultur. Vi vil i det kommende år fortsat arbejde for, at Grønland bliver en del af EU's veterinærrområde for

fiskeriprodukter, så det bliver nemmere for vores eksportører at få deres produkter ind på EU-markedet.

Landsstyret analyserer i øjeblikket en overordnet strategi for branding og markedsføring af vort land. Opgaven er at sikre et samarbejde mellem det offentlige og det private om en fælles platform. Målet er, at historien om de grønlandske produkter skal træde i forgrunden, så varen bliver mere attraktiv og værdifuld for forbrugeren, så vi i den sidste ende kan få en bedre pris for den enkelte vare.

Det er Landsstyrets opfattelse, at Grønlands forhold til vor omverden er præget af åbenhed og vilje til samarbejde. Denne indstilling er en forudsætning for, at et land med en lille befolkning, og en økonomi under udvikling, kan nærme sig selvstyre.

Selvstyre

Landsstyret og den danske regering har nedsat en fælleskommission, hvis opgave er at komme med forslag til en ny selvstyreordning for Grønland. Kommissionens medlemmer er nu udpeget, og det første møde afholdes i slutningen af denne måned.

Landsstyremedlemmet for Selvstyre, Råstoffer samt Justitsvæsen vil umiddelbart efter starten af denne landstingssamling afholde møde med Landstingets Selvstyreudvalg, og orientere udvalget om status i Selvstyreprocessen. Landsstyremedlemmet vil i den forbindelse også drøfte Landsstyrets informationsstrategi om selvstyre med udvalget. Landsstyret agter løbende at holde Landstingsudvalget orienteret om den igangsatte proces og arbejdet i Fælleskommissionen, og ser frem til et konstruktivt samarbejde med udvalget.

Landsstyret ser også frem til drøftelserne med Landstinget om de initiativer, der er nødvendige for at forberede et selvstyre. Det er Landsstyrets håb at så mange borgere som muligt vil deltage i debatten. For det bliver ikke et reelt selvstyre, hvis det kun er medlemmer af kommissionen og de folkevalgte, der drøfter dette vigtige emne. Derfor vil jeg gerne opfordre alle borgere til at bidrage med jeres tanker. Selvstyredirektoratet vil organisere forskellige muligheder for at brede debatten ud, men igen er det hver og en af os, der er nødt til at give vore meninger til kende.

Afslutning

Jeg vil afslutningsvis gerne benytte mig af lejligheden til at takke for alle de smukke gaver, som hjemmestyret har fået i anledning af 25 års jubilæet. Hjemmestyret har blandt meget andet fået en smuk gave af Nordisk Kulturfond, der har sponsoreret en nordisk kulturpolitisk konference, der afholdes i Katuaq i december måned. Konferencen vil munde ud i en handlingsplan for kulturen, baseret på den kulturpolitiske redegørelse, der blev fremlagt på Landstingets forårssamling. Kulturen er jo den kraft, der giver os energi til alle de andre opgaver, vi har foran os.

Jeg indledte med at sige, at den største af de opgaver vi står overfor er at gøre Grønland til et mere selv bærende samfund. At skabe et solidt fundament for selvstyre, og på længere sigt selvstændighed. Jeg vil gerne afslutte med at erindre om temaet for hjemmestyrets jubilæum, der har overskriften: "Tamatta akuusa", der jo lægger op til, at vi alle har et medansvar for et bedre samfund. Grønlands fremtid skabes ikke af Landstinget eller Landsstyret alene. Vi skal alle deltage.

Med disse ord vil jeg ønske jer alle en spændende og udbytterig samling.

Tak.

Jonathan Motzfeldt, Landstingsformand, Siumut:

Vi siger tak til Landsstyreformanden. Og åbningsdebatten sker så på tirsdag, hvor landstingsmedlemmerne møder kl. 13. Og nu, da mødet er kommet hertil, så skal jeg lige komme med en rettelse. Det er med hensyn til valg af formand og næstformand for Landstinget, at det ikke er blevet ændret, men ved så var det på baggrund af valgteknisk samarbejde, så sammensættes Landstingets Formandskab således, hvor det er medlemmerne og suppleanter der bliver ændret:

Formand Jonathan Motzfeldt.

1. næstformand Aqqaluk Lynge, Inuit Ataqatigiit.
2. næstformand Doris Jakobsen, Siumut.
3. næstformand, Per Berthelsen, Demokraterne.
4. næstformand Finn Karlsen, Atassut.

Hvor det blandt andet er Demokraterne og Kandidatforbundet har haft et valgteknisk samarbejde i den henseende, og dermed er resultaterne hermed blevet meddelt. Og jeg skal også hermed udtale, at valget hermed også er blevet færdiggjort.

Og dermed er mødet slut for i dag, og tirsdag så sker der en åbningsdebat, og det ser vi frem til. Og mødet er slut, og det næste bliver så et lukket med, med valg af udvalgsmedlemmer og deres suppleanter.

Mødet er slut.